I. évfolyam. Arad, 1886. Augusztushó 2. Hétfő. 212-dik szám.

Szerkesztőség:
Főtér, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyóson.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk

Kiadóhivatal:
Főtér, a törvényszék melletti Neumann-háznak utczára nyiló helyiségében.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap utáni szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 „
Negyed évre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre.	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Arad, augusztus 1.

Az Edelsheim-Janszki ügyben a népgyülést — mint táviratunk jelenti, — ma megtartották Budapesten. A népgyülésen mintegy ötezer ember vett részt, és a rend mindvégig meg volt tartva. A kijelölt szónokok elmondták beszédeiket, melyekben a már megállapitott resolutió elfogadását ajánlották. A népgyülés ezt el is fogadta és ezzel szépen eloszlott.

A mi az egész népgyülést uralta és jellemezte, az az ellenzéki jelleg volt, mely különben már a szónokok után is megitélhető, kik mind ellenzéki pártállásuak.

A mit tehát az előértekezleteken a népgyülés intézői annyiszor hangsulyoztak és a minek a beteljesedéséért annyira buzgólkodtak, az elmaradt és a népgyülés nem volt az összes politikai pártok hangulatának kifejezése.

Ellenzéki elemek szerepeltek a létrehozásában és ugyancsak ellenzéki elemek vettek benne részt.

Midőn ezt constatáljuk, nem akarunk most e fordulatból következtetést vonni a népgyülés incarnatiójának értékére nézve, csak egyszerüen kifejezést adunk annak, hogy az ellenzéki sajtónak napokon át szakadatlanul tartó utalása a nemzet közérzületére, ezek szerint nem vált be egészen.

Ebből pedig a legelső tanulság arra szolgál, hogy a népgyülésnek mint ilyennek nem volt meg a — czélszerüsége.

A megyék költségvetése. A megyei költségvetések felterjesztésének ügyében, a belügyminiszter a következő körrendeletet intézte az összes megyékhez: A megyék háztartásáról szóló 1883. XV. törvényczikk 4-ik §-nak és a törvényhatóságokról szóló 1886. XXI. törvényczikk 17. §-ának azon rendelkezései folytán, melyek szerint az évi költségvetést az elől emlitett törvény korlátai közt s az utóbb hivatkozott törvényben körülirt eljárás mellett, a törvényhatóság az őszi rendes közgyülésen oly időben állapitsa meg, hogy az októberhó 31-ig a belügyminiszterhez felterjesztethessék; felhivom a megye közönségét, hogy jövő 1887. évi költségvetését az idézett 1886. XXI. törvényczikk 17-ik §-ának, továbbá az 1883. XV. t.-cz. 4. és 5. §§-nak rendelkezéseihez képest, valamint az 1883. évi jul. 28-án 44,901. szám alatt kiboczsátott körrendeletemben foglalt utmutatások szem előtt tartásával megfelelőleg állapitsa meg s azt az állandó választmány véleményes jelentésével s a vonatkozó közgyülési határozattal együtt, az eddigi alakban, két példányban kiállitva, legkésőbb folyó évi october hó 31-ig hozzám terjeszsze fel. Budapesten, 1886. évi julius hó 25-ikén. Tisza.

Ideiglenes felmentés a katonai szolgálat alól. A katonai szolgálat alól való ideiglenes felmentés tárgyában Fejérváry Géza honvédelmi miniszter körrendeletet bocsátott ki az összes hazai törvényhatóságokhoz, hogy a közigazgatási bizottság és gazdasági szakemberek véleményének meghallgatásával tegyenek kellőleg indokolt javaslatot az iránt, vajjon — tekintet nélkül a holdak számára — mennyi catasteri tiszta jövedelem, illetőleg mely jövedelmü birtok képezhetné a törvényhatóság saját területén azt a legnagyobb mennyiséget, amely mellett az idevonatkozó törvény szellemének megfelelve, az ideiglenes felmentés vagy elbocsátás még kimondható, amelyen tul azt megtagadni kellene, mert eddig az oly hadkötelesek felmentésénél, a kik családjuk eltartása czimén folyamodtak a szolgálat alul való felmentésért, nem lehetett pontosan megállapitani, hogy a földbirtokkal biró ily családok birtoka, holdankint számitva, képes-e az illető családot eltartani, mig azt az egyenlő elvek alapján kiszámitott catasteri tiszta jövedelem után sokkal biztosabban lehet megállapitani.

Külföld.

A francia megyetanácsi választások. A francia département-ok megyei tanácsainak egy része a törvény határozatához képest megválik hivatalától s uj választások fognak történni. Összesen 1413 tanácsosi szék ürül meg, s e számból 980 köztársasági és 433 conservativ-párti. A köztársaságiak közé számittatnak ugy a fennálló kormányformához szigoruan ragaszkodó párthivek, mint a socialisták, communardok, szóval: az összes antimonarchicus elemek, mig a conservativek a monarchista párt két nagy táborához, az orleanistákhoz és bonapartistákhoz tartoznak.

Ferry miniszterelnök julius 30-ikán Thillot-ban, mint a megyetanács jelöltje hosszabb beszédet tartott, melyben kifejtette, hogy a republicanusok ne ringassák magukat biztonságban, mert láthatatlan ellenséggel kell küzdeniök. Szónok Cassagnak felfrissült harczvágyára utalt. Szerencsére a kamarába megválasztott monarchisták és reactionariusok, kik előtt a köztársasági párt körében felmerült félreértések és zavarok egy pillanatra nyitva hagyták az ajtót, jelentéktelen emberek. Fejtegette, hogy a monarchia lehetetlenség. A köztársaság, a nélkül, hogy Franczia országot az európai concerttől elszakitotta volna, két pompás gyarmatot, Tunist és Tonkingot hóditott magához. Csak a gyülöletes charlatanismus keres, a válságban, amelyért egy kormány sem tehető felelőssé, eszközt a fennálló viszonyok lerombolására. A bizalom hiányának egyedüli oka a monarchista dühöngésekben keresendő.

Gladstone a királynőnél. Londonból irják julius 31-ikéről, hogy a megelőző nap délután Gladstone kihallgatáson volt a királynőnél Osborneban, mely alkalommal átnyujtotta az állampecsétet.

Az amsterdami zavargások. Julius 31-ikéről jelentik Amsterdamból: A tegnapi nap és est teljesen nyugodtan folyt le. A város visszanyerte rendes képét, csupán azon városrészekben, hol zavargások voltak, csoportosultak itt-ott a kiváncsiak, de a rendőrség felszólitására, hogy-ne akadályozzák a közlekedést, szétoszoltak. A csapatok mind visszatértek a laktanyákba, csak a rendőri hivatal és a Noordermarkton levő templom előtt van még katonai őrség. Noha semmi sem mutat arra, hogy a zavargások megujulnak, a socialista liga által vasárnapra hirdetett népgyülést mégis eltiltották.

Legujabb posta.

— **Orosz-német barátság.** A „Moskowskija Wjedomosti“ az orosz-német barátságról és annak előzményeiről ir és azt mondja, hogy kivánatos volna, ha Oroszország teljesen független, de mégis barátságos viszonyban állana Németországhoz. De Oroszországnak a többi államokhoz is, Franczia országot is beleértve, hasonló viszonyban kellene állania. A „Mosk. Wjedomosti“ egyébként nem tartja valószinűnek, hogy Németország valamikor okot kivánna keresni az Oroszországgal való összeveszésre.

De ha Angolország, a mi lehetséges, velünk a Kelet valamely közeli vagy távolabbi pontján összeütköznék, akkor a mostani Franczia ország, mely csaknem olyan antagonismusban áll Angolországgal, mint Németországgal, valószinüleg nem maradna tétlen néző, a mi miatt nekünk nem volna okunk panaszkodni.

— **A franczia hadsereg reformja és Németország.** A berlini „Nat. Ztg.“ azon czikke, mely szerint a Boulanger tervének kivitele, a hadsereg reformját illetőleg Németország ellen való fenyegetésnek is volna tekinthető, Párisban némileg kellemetlen meglepetést okozott. A radical erre megjegyzi, hogy szomszédaink dühe nem bántó, mert bizonyitja erőnket. Az „Evénement“ szerint Németországnak nincs joga Franczia ország belügyeibe avatkozni. A hadügyminiszter a „Nat. Ztg.“ czikkében kitünő támogatását találta javaslatának.

— **A király testvére a czárnál.** A Károly Lajos főherczeg utjának különböző pontjáról a következő sürgönyöket közölhetjük: Lemberg, jul. 31. A „Dziennik Polszki“-nak Dombrovából távirják tegnapi kelettel: Károly Lajos főherczeg nejével és kiséretével éjféltájban érkezett ide s az állomásnál Zenoviev, piotokovi kormányzó üdvözölte. A perronon diszküldöttség volt felállitva s egy katonai zenekar az osztrák néphymnust játszotta. A főherczeg orosz őrnagyi egyenruhában volt. A határon kiséretéhez szegődtek Friedrichs orosz csendőrezredes és Masson és Hecke csendőrkapitányok. Az orosz udvari vonat négy salonkocsiból állott, melyet Kozlovszky, a varsó—bécsi vonat üzleti igazgatója vezetett. A magas vendégek innen az ivangorod—dombrovai vonattal Peterhofba utaztak. Pétervár, jul. 31. A mióta hire terjedt, hogy Károly Lajos főherczeg nejével megérkezik Peterhof városkában, a hol a czárnak hasonló nevü kastélya van, nagy élénkség uralkodik. A görög királyné és az edinburghi herczegnő gyermekeivel már a kastélyban vannak; még a dán királyi párt várják oda. A városkában, melynek 8000 lakosa van, most ott található az egész pétervári elegáns világ. A kastély gyönyörü kertjeiben naponkint a czári gárda-ezredek zenekarai játszanak, ott van találkozó helye az orosz aristocratiának. Az udvar magas vendégei tiszteletére a közeli krasnoselski táborban hadgyakorlatot fognak rendezni, lesz lóverseny, vadászat, hangverseny és szini előadás. Az ünnepélyek programmjába fel van véve a kronstadti kirándulás is, az ott horgonyzó idegen hajók megtekintésére. Pétervár, jul. 31. Károly Lajos főherczeg és neje ma délután 5 óra 35 perczkor Peterhofba érkeztek.

TÁVIRATOK.

— **A népgyülés.** —

Budapest, augusztus 1. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Az Edelsheim-Janszki ügyben egybehivott népgyülés ma programmszerüleg megtartatott. Több mint 5000 ember vett benne részt. Semmiféle rendzavarás nem fordult elő. Polonyi Géza országgyülési képviselő elnökölt s felolvastatta a számos helyről érkezett távirati nyilatkozatokat, melyek kifejezik az előleges értekezlet által megállapitott határozati javaslathoz való hozzájárulást. Ezután b. Kaas Ivor szólott, elfogadásra ajánlva a népgyülésnek a következő határozati javaslatot:

„Az Edelsheim-Janszki-ügyben egybehivott népgyülés elhatározza:

I. A közöshadsereg legmagasabb intéző körei által legutóbb tett nyilatkozatok és intézkedések a magyar nemzet méltóságát és alkotmányos jogait mélyen sértik s e nyilatkozatok és intézkedések ellen a népgyülés ünnepélyesen óvást emel.

II. Koronás királyát a magyar nemzet mindenkor hagyományos hűséggel és századokon át fényesen igazolt áldozatkészséggel védelmezi, azonban;

hogy a magyar nemzet a nagy áldozattal fentartott hadseregben, méltóságának, alkotmányának és jövőjének szilárd biztositékát szemlélhesse,

hogy a polgárság és katonaság közti szükséges egyetértés megerősödjék s végre

hogy a magyar nemzet egész erkölcsi és anyagi erejét ő felsége többi országainak védelmére is kifejthesse:

kivánjuk és szükségesnek tartjuk, hogy hazánk államjogi külön állása s a magyar király történelmi magas méltósága a hadseregben is nyiltan és őszintén elismertessék s intézményileg ervényesittessék.“

Utánna még Eötvös Károly és Hermann Ottó szóllottak, különösen az előbbi nagy tetszés között. Erre e népgyülés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta, s a legnagyobb rendben eloszlott. A népgyülésen csak ellenzéki elemek vettek részt.

— **Liszt Ferencz meghalt.** —

Budapest, augusztus 1. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Egy Bayreuthból érkezett távirat jelenti, hogy Liszt Ferencz az éjjel meghalt. (L. irodalmi és művészeti rovatunkat.

Az ‚Aradi Közlöny‘ előfizetési feltételei:

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Félévre	6 „ — „
Negyedévre	3 „ — „
Egy hóra	1 „ — „

Vidékre postai szétküldéssel:

Egy egész évre	14 frt — kr
Félévre	7 „ — „
Negyedévre	3 „ 50 „
Egy hóra	1 „ 20 „

Az előfizetési pénzeket kérjük e hó végeig az alólirott kiadóhivatalhoz czimezve beküldeni.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Arad, 1886. évi juliushóban.

Az „Aradi Közlöny“
kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Augusztus 2. Hétfő. Róm. cath. napt. Porcziunkula. Prot. napt. Gusztáv. Görög-orosz napt. (julius 21.) Simeon, Ján. — Nap kél 4 ó. 39 p., nyug. 7 ó. 33 percz.

Augusztus 10. Aradmegye renkivüli közgyülése

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **A magyar államvasutak aradi üzletigazgatósága** tegnap kezdte meg működését. Szükségtelen talán mondanunk, hogy az üzletigazgatóság Aradon való létesitése mily sok irányban üdvös a város népességi és forgalmi érdekeire nézve. Tényleg ma Arad egy testülettel gazdagabb és ez ugy társadalmi, mint gazdasági tekintetben egy hatalmas lépéssel vitte előbbre Aradot, a pezsgő nagyvárosias élethez. És hogy ennek létrejöttében mily sokat köszönhet a város orsz. képviselője, Falk Miksa fáradhatlan buzgolkodásának és sokirányu érdeklődésének, azt belátják és méltányolni tudják azok, akik ismerik az óriási nehézségeket, melyek az üzletigazgatóság Aradon való felállitásának utjában állottak.

— **Személyi hirek.** Tabajdi Károly főispán ur holnap érkezik meg Ehrenbergből, mely fürdőhelyen neje hat hetet töltött. — Ormós Péter alispán ur tegnap érkezett meg Monyászáról, hol tiz napig időzött.

— **Népünnep a ligetben.** Tegnap délután folyt le a városligetben az előre hirdetett népünnepély, mely szép számu közönséget vonzott ki a hüs lombok alá. Ugyan a szellő — mely meglehetősen fujdogalt, kiváltá korábbi órákban — amugy is könnyebben elviselhetővé tette a nagy forróságot. A publicum előkelőbb része csak öt óra felé kezdett gyülekezni, de már ekkor a padok tömve voltak „nép“-pel, mely az ő ünnepélyére tömegestől sereglett. A zenekar, nevezetesen az aradi és pankotai gyermekeké pontban 4 órakor kezdte hangversenyét és a pankotaiak ugyancsak kitettek magukért. Piczinyi, 8—10 éves gyermekek és mégis a legnehezebb zenedarabokat, potpourrikat, operette-részleteket a legnagyobb könnyedséggel és praecisitással játszák. Az aradiak messze mögöttök maradtak, daczára a nagy igyekezetnek, a melynek azonban mégis megvolt az az eredménye, hogy a rendes szinvonalon jóval felülemelkedtek. 5 órakor kezdetét vették a népet mulattató bohóságok, milyenek a versenyfutás, solo tánczok stb. Ez eltartott mintegy hét óráig. Ekkor a publicum egy része ujra a zenét élvezte, mig a másik a sörcsarnokban vagy czukrászdában üditette föl magát. Eközben aztán lassan besötétedett és a „völgy“-et, mely a tüzi játékok birodalma, óriási tömeg állotta körül. Bartscht az ügyes pyrotechnikus nyolcz óra tájt kezdé meg bámulatos mutatványait, és csak ugy röpkedtek a rakéták, bombák, pörgetyük, élénk és sok szinü szikráikkal bevilágitva a sötét ligetet. A végét a mulatságnak azonban a maliciozus idő elrontotta.

— **Honpolgári eskü-letétel.** Azon 14 csángó közül, kiknek — mint lapunkban emlitve volt — ma kellett volna a honpolgári esküt letenni, csak 6 érkezett be, mivel közülök 3 beteg, 1 hülye és 4 egyéb akadályok miatt nem jöhetett be. Igy hát, a mint látszik, az egészségi viszonyok és a kötelességérzet nálok nem épen elsőrendüek. Különben ama hat, akik bejöttek, a megyeházánál az alispán előtt letették az esküt.

— **„Carneval a jegen.“** A Sidoli-féle czirkusznak ez az első látványossága, melyet tegnap este mutattak be először a tágas köröndben nagy közönség előtt. A látványosság igen sok személyt foglalkoztat és a társulat összes elsőrendü tagjai résztvesznek benne, tarka, pompás costüme-ökben. Egyébként a látványosságban „skating-ring“-gel korcsolyáznak, közbe-közbe mulatságos bohóságokat engedve meg a szereplők, a mikért a közönség természetesen hálás volt és rengeteget tapsolt és nevetett. Az egész látványosság alatt a czirkusz belsejét villanynyal világitották, mely rendkivül emelte a kép érdekességét, illusióját. — A czirkusz jeles jockey-lovarja Sidoli Caesar, beteg.

— **Lugosnak nem kell a magyar nyelv.** Szégyenletes határozatot hozott Lugos képviselő testülete a f. hó 24-én tartott ülésében. A képviselő testület egyötöde, tehát a törvényes szám mint a „Delmagyarországi Lapok“ irják, kérvényezte a nemes magistratusnál, hogy a román és német nyelv mellé vétessék a magyar nyelv is fel jegyzőkönyvi nyelvül. És mi történt,? A helyett, hogy a kérelemnek a törvény értelmében, minden megjegyzés nélkül hely adatott volna, keserü vita támadt, melynek hevében egyik román nemzeti barátunk akként nyilatkozott, hogy már csak azért sem fogadhatja el a magyar nyelvet is jegyzőkönyvi nyelvül, mert az által a nemzetiségek között levő békés egyetértés megzavartatnék(!) Mi természetesebb, mint hogy pártja, melynek a tele torok s tág tüdő mellett a vonzó pathos még folyton imponál, kettős quartette-ben zengte a tiltakozást, lévén ugyanis a szavazatok között nyolczan az elfogadás ellen, négyen pedig mellette, s e négy között egy nemzetiségi párti román, ki a nyilt jogtalanságnak nemzeti érzelmei daczára sem akart szolgálatába állni.

— **Ujra hőség.** A vasárnapi nappal ismét beköszöntött a mult hét elején vagy négy napig uralkodott forróság. Ha az ember a bacillus-theoriának hitelt ad, amihez mindenesetre erős hit és némi képzelőtehetség kell — hát akkor a cholerának nincs nagyobb ellensége, mint a nagy meleg, mert ez megpörköli ezeket a csunya állatokat, m lyek járvány idejében annyi emberéletet oltanak ki.

— **Rendőrségünk** Aradon kellő buzgóságot fejt ki a piaczon levő gyümölcs állapotának ellenőrzésében és az éretlent el is kobozza. De kikerüli bizonyára figyelmét, hogy egynémelyik furfangos kofa nem is megy éretlen gyümölcsével a piaczra, hanem házról-házra jár a rossz portékával és kéz alatt árusitja el. Tán ennek is elejét lehetne venni?

— **Tüzeset.** Birz Juon kurticsi lakos háza m. hó 31-én leégett és gyanu van, hogy szándékos gyujtogatás esete forog fenn. Az épület 200 frt erejéig biztositva volt.

— **Milyen idő lesz a héten.** Az ország békája, a mely bámulatos ügyességgel kottára kurutyol, a hétre a következő időt énekeli: A hét elején csendesebb, szárazabb, borulattal vegyes derület, mely a hét közepén esőkkel és zivatarokkal tarkázott, szelesebb, csendesebb, hüvösebb és melegebb lesz.

— **A nyulvadász.** Elekről a következő mulatságos esetet közlik velünk. Egy jómódu eleki parasztgazda, ki vadászni is szokott, nem birván bevárni az aug. 15-dikét, mikor a vadászat évei törvény szerint megnyilnak, előbb akart egy kis izletes nyulhusra szert tenni. Kiment a mult hó utolsó napjai valamelyikén — persze este — a saját földjének tarlóján vadászni s egy buzavontató mellé ült le lesbe. A vad nem várakoztatott sokáig magára, mert a félhomályban látott valamit a tőle alig husz lépésnyire levő másik buzavontatónál felbukkani és izegni-mozogni: Ráfogta a puskát, lőtt és talált is, mert az a valami egy hörgéssel földre terült. Csupán az erős hörgésen csodálkozott és csakugyan, midőn a buzavontatóhoz ért, a nyul egyik kedvencz — lovává változott, mely gazdájának egy utolsó rugással köszönte meg nimródi mestermüvét. Csak a lónak a fejét látta a félhomályban legelészve a tarlón s ezt a mozgó fejet nézte nyulnak az istenadta Nimródja. Különben felfogadta, hogy tilos időben sohse fog többé vadászni.

— **Pokolvar.** Mint bennünket értesitenek, Borosjenőn a mult hét végén csodálatos módon majdnem egyszerre kapott két földmives egy kis pattanást a testén. E pattanások mindenike rohamosan fejlődött és dagadt. A későn előhivott orvos constatálta, hogy pokolvar mind a kettő, a segély azonban elkésett és a két ember áldozatul esett a veszedelmes betegségnek.

— **Érdekes találmány a ruhák megvédésére.** Sokszor boszankodunk a miatt, hogy ruháink, melyeket megőrzés végett szekrénybe zártunk, a molyok pusztitó hatása miatt sokat veszitenek. Sokan dohányleveleket helyeznek a ruhák közé, de ez sem elég biztos ellenszer. Egy drezdai gyáros találta fel az igazi molyellenes szert a naftalin papir alakjában, melynek szaga a nélkül, hogy az egészségnek ártana, a molyokat elpusztitja s a ruhákat minden ártalmas befolyás nélkül megvédi az által, hogy az illető helyekre teszszük azt. E közhasznu találmány minden papirkereskedés utján megrendelhető.

— **Kimutatás** az aradmegyei közkórház beteg-forgalmának 1886. julius hónapban. Kórházi beteg marad a mult hóról 77 fi, 62 nő; e hóban felvétetett ápolásra 126 fi, 67 nő: összesen ápoltatott 203 fi, 129 nő. Ezek közül elbocsájtatott: gyógyulva 95 fi, 47 nő; javulva 13 fi, 5 nő: gyógyulatlan 5 fi, 2 nő; meghalt 12 fi, 5 nő. Összes fogyatkozás: 125 fi, 59 nő. Maradt ápolás alatt: 78 fi, 70 nő. Összesen: 148. Apolási napok száma: 4287. Arad, 1886. juliushó 31-én.

— **Békésmegyei hirek.** A nemzeti szinház művészei Csabán. A nemzeti szinház tagjai, kiket már volt alkalmunk névleg felsorolni, kedden délután érkeznek Csabára. Este tiszteletükre a Széchenyi-ligetben társasvacsora lesz. Az előadás, melyet tánczvigalom fog követni, szerdán tartatik meg, csütörtökön a művészekkel kirándulást rendeznek a közeli tanyákra. — Gróf Wenckheim Antalné kondorosi pusztáján pénteken éjjel nagy tüz pusztitott. A cséplő melletti szalma gyuladt meg, s 300 hold területről összehordott buzaasztagok és a gép is elégtek. — Csabáról a 101. gyalogezrednek ott állomásozó zászóalja szombaton indult Nagyváradra, az ezred- és hadosztály-gyakorlatokra.

Hazánk és a főváros.

— **Weber közoktatásügyi miniszteriumi épitész jubileuma.** A vallás- és közoktatásügyi miniszterium épitészeti hivatalának főnökét, Weber Antal épitészt, negyven éves épitészeti müködése alkalmából, a miniszterium összes, Budapesten tartózkodó tisztviselői szombaton üdvözölték Berzeviczy Albert államtitkár vezetése alatt, a miniszterium nagy tanácstermében. A jeles épitészt Berzeviczy Albert államtitkár üdvözölte, körülbelül a következőkben: Miután az ünnep alkalmiságát hangsulyozta, hogy Weber épitész-mérnökségének épen 40 évére tekint ma vissza, az e sok idő alatt szerzett barátságot, becsülést tolmácsolja. Üdvözli benne azon férfiut, ki a maga komoly munkásságával, nemes izlésével oly annyiszor adott testet lángeszü miniesztere eszméinek. — Jól tudja, hogy a kitüntetettet családi gyász érte, de valamint a boldog családi otthon a közélet zaklatottjának nyugalmat ád, ugy adjon ezuttal a közpálya nyilvános elismerése vigasztalást annak, ki az imént még a család bánatát siratta. Végül azon meggyő-

ződésének adván kifejezést, hogy még sokáig fogja a minisztérium műszaki osztálya fejéül az ünnepeltet tekinthetni, szives jóindulatát kérte a maga s tisztviselőtársai részére. E beszédre a megjelentek lelkesen megéljenezték a meghatott s könyeitől szólni nem tudó ünnepeltet. **Weber** valóban megérdemelte az államtitkár szép elismerését. Ép oly őszinte is volt ez, mint az a lelkes éljenzés és üdvözlés, melyben a minisztérium tisztviselői kivétel nélkül részesitették. Weber a milyen szerény, olyan nagy hasznu munkása az államnak. Kitünő tisztviselő, a ki az állam érdekei megóvásában a legkisebb dologban is a leghatározottabb és elfogulatlanabb eljárást tanusit. És van egy dolog, melyben kiváló ember. Abban, hogy mint épitész nemcsak jó, szép és mindig kiváló terveket készit, de terveiben azok költségvetési előirányzatában **ritka realitással szokott dolgozni**, nemcsak, de az állam részére másoktól készittetett terveken is — kitünő áttekintésével — tollvonással sokszor csak — tizezreket takarit meg az államnak. És Weber, a milyen kitünő tisztviselő, olyan kedves tagja a társadalomnak, önzetlen barátja tisztviselő társainak és jó főnöke saját osztálybelieinek.

— **A királyi család utja.** A **királyné**, mint Gasteinből jelentik, szombaton délután 5 óra 16 perczkor érkezett Lendbe, ott maradt egy óráig, azután kocsin Gasteinba ment, a hova 9 órakor érkezett. A királyné szoros incognitóban utazott, tehát hivatalos elfogadás nem volt. A felseges asszony kiséretében voltak: Nopcsa báró főudvarmester, Mailáth grófnő udvarhölgy és Widerhofer tanár. **Mária Valéria** főherczegnő csak az entrevue után, aug. 11-én érkezik Gasteinba. A **király** aug. 7-én d. u. 1 órakor érkezik Gasteinba és a Staubinger-fogadóban száll meg. Ő felsége, kinek kiséretében lesznek Hohenlohe hg. főudvarmester és két szárnysegéde, aug. 10-én utazik el Gasteinból, néhány órával Vilmos császár elutazása után. A **trónörökös-pár** aug. 15-ikén kétheti tartózkodásra Lajta-Bruckba utazik, 20-ikán érkezik oda a 25. hadosztály, melynek parancsnoka a trónörökös főherczeg. A trónörökös-páron kivül az uralkodóháznak több tagja fog ezuttal Bruckban időzni. Victoria herczegnő nem fog Gasteinba utazni, minthogy nem tudtak számára kellő lakásról gondoskodni. Vilmos herczeg aug. 6-án érkezik Gasteinba, a honnan nagyatyjával, Vilmos császárral együtt utazik el, kisérve őt egész Salzburgig.

— **Ujra halálos végű párbaj!** Verseczen az elmult pénteken, egy **Herczog** nevü joghallgató, aki rokonainál időzik szünidőn, kardpárbajt vivott **Sipos** honvédtiszt-helyettessel. A első összecsapásnál Sipos olyan vágást kapott a hónaljába, hogy **tizperez alatt elvérzett**. Az orvosok ugyan minden lehetőt elkövettek megmentésére, de a vér oly erővel és sebességgel özönlött elő, hogy a szerencsétlen fiatal ember meghalt. A párbajra okot az adott, hogy **Sipos** a verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület mulatságán egy hölgytől kosarat kapott táncz közben, mire egy honvédhadnagy, **Fodor** nevü, **rendreutasitotta a hölgyet**. Herczog a hölgy védelmére kelt: ebből vita támadt és Sipos kihivta Herczogot, ez pedig a hadnagyot. Herczog először verekedett Sipossal. Délután következett volna a második párbaj, de a segédek — a szomoru eseten okulva — kibékitették a feleket. Sipos tiszthelyettes egy kolozsvári özvegy fia volt.

— **Rövid hirek.** A **birói végrehajtók** országos nyugdij- és segélyegylete szombaton megalakult. Elnökké **Gyertyánffy Béla**, titkárrá **Szöllősy József** választattak meg. A közgyülés, mely letárgyalta az alapszabályokat, folytatja tárgyalásait. A gyülésre Erdélyből is jöttek végrehajtók. — A **kolozsvári dalegylet**, mely **Finály Henrik** elnöklete alatt áll, szintén elmegy a pécsi nagy dalünnepre. Utazása közben megáll a fővárosban s augusztus 15-én a városligeti Klemensvendéglőben dal- és tánczestélyt rendez az erdélyrészi közmüvelődési egylet javára. — Mr. **Evans és leánya** érkeztek a fővárosba; az apa gazdag angol gyáros, ki egyszersmind régiség-buvár, ki muzeumunk gazdag régiségtárát tanulmányozza s innen Nagyváradra megy, a hol szintén van egy megnézni méltó muzeum.

A nagy világ.

— **Sophie, az „aranykezü."** A világszerte ismert tolvajnőnek, Blueffstein Zsófiának volt ez a neve, ki több évig Budapesten időzött, s midőn a rendőrség igen feltünően kezdett érdeklődni viszonyai iránt, két gyermekleány és egy fényesen bútorozott Andrássy-uti lakás hátrahagyásával Budapestről eltünt. Azóta folytatta tolvaj-körutját a nagy világban s újabban ismét beszélnek róla a lengyel lapok. Mult évben Szmolenszkben egy nagyobb lopásná, egy asszonyt fogtak el, kiben Blueffstein Zsófiára ismertek. A vizsgálatból kitünt, hogy Zsófia Szibériából szökött meg. Utközben folytatta mesterségét, mig Szmolenszkbe ert. Itt ismét három évi kényszermunkára és Szibéria legtelenebb helyére való deportatióra itéltek. De most is sikerült neki az igazság kezét kikerülni. A negyven éve daczára még igen csinos és vonzó külsejü asszony fogházőrének szivét lángra lobbantotta. Egy napon a börtönmester foglyával együtt eltünt, s az érdekes szerelmes pár szökését csak 24 óra multa fedezték fel. Ez a mult héten történt. A szökevények galiczai földet is érintettek menekülésükben s a kalandos tolvajnő elvetemedettségének is jelét adta. Haenzel fiatal kereskedő egy határszéli városban Lembergbe utazott és 2000 frtot és 700 rubelt vitt magával. Haenzel első osztályu kocsiban utazott hosszu ideig egyedül. Egy kis állomásnál belépett a kupéba egy elegánsan öltözött szép hölgy s vele szemben helyet foglalt. Egy ideig haligatagon ültek helyeiken, mig a hölgy végre valami kérdéssel megtörte a csöndet. Ebből élénk társalgás fejlődött eleinte franczia, majd német nyelven. A hölgy csak egyszer ment el egészen közel a kereskedő mellett, hogy egy ablakot kinyisson, s aztán folytatták a társalgást, mig a vonat egy kis állomásnál megállt, hol a hölgy elhagyta a kupét és többé vissza se jött. Lembergbe érkezve Haenzel ur kinyitotta tárczáját, mely épp oly tömöttnek nézett ki, mint előbb, de csak lágy papirost talált benne, a pénz eltünt. Jelentést tett a rendőrségnél s a személyleirásból csonstatálták, hogy a szeretetreméltó hölgy Blueffstein Zsófia volt. A tolvajnő elcsipésére minden lehető intézkedést megtettek.

— **Czigány zenészeink a külföldön.** A nyári hónapokban a kiválóbb czigányzenekarok rendesen felkeresik a világvárosokat, hol nagy diadalt aratnak. **Berkes** Béla zenekara két és fél hónapot töltött Londonban. Több izben játszott a zenekar a walesi herczegi pár s a királynő nővére Teck herczegnő előtt. Az előkelő hölgyek mindig a czimbalom közelébe ültek s ott hallgatták a magyar népdalokat. Egy izben Rotschild Sándor nyaralójában egy estélyen is játszottak, a melyen a walesi herczegi pár is jelen volt s ez alkalommal a zenekar valodi fejedelmi honorariumban részesült. **Patikárus** Ferkó és **Rigó** Marczi fővárosi zenekarai jelenleg Párisban aratnak diadalt. **Darázs** Miksa egy darabig Szarajevóban játszott s onnan a napokban Svájczba utazott. **Simplicius** József kaposvári zenekara Londonban van, mig **Munczi** Lajos soproni zenekara Hollandiában játszik. **Pintér** Pál a népszinház volt czimbalmosa, zenekarával Oroszországban tesz körutat. Jelenleg Odesszában van s legközelebb a czár udvarmesteri hivatalának meghivására Peterhofba megy.

— **A világ vasut-hálózata** majd félmillió kilométert tesz, a miből Amerikára közel 300,000 esik, Ausztria-Magyarországra pedig 22,000 kilométer. A terület nagyságához mérten legjobban ki van fejlődve a vasut-hálózat Szászországban és Belgiumban, hol 100 négyszög-kilométerre 14—15 kilométer vasut jut. A lakosság számához viszonyitva a kisebb népességü országok kedvezőbb helyzetben vannak. Igy pl. Svédországban minden 10,000 lakosra esik 14.5 kilométer vasut, Bajor és Dánországban 9.6, Badenben 8.5 sat. Az amerikai vasutháló zatból magára az Egyesült-Államokra 202,000 kilometer veendő (2.2 kilométer 100 négyszög-kilométerre, 38.8 kilométer 10,000 lakosra.) Az épitési költségek 32 milliard forintot képviselnek az összes hálózatnál, köztük Ausztria-Magyarországé 3 milliárdot. Az összes forgalmi és egyéb tőkék a föld vasutainal 100 milliard forintnál többre becsülhetők.

— **Utazás egy papircsolnakon.** Söderman úpszalai gyártulajdonos különös nyári utazásra indult el e hó 28-án déli 1 órakor Stettinből; ugyanis papirból készült csónakon indult hosszabb vizi utra. A csónakot, mely kékre van festve s melynek oldalán aranyos betükkel pompázik ez a név: „Nordenskiold", körülbelül 15 láb hosszu, s egy szolga, a ki Södermannal együtt utazik, kényelmesen vitte el a vállán. Mint a tulajdonos elbeszélte, a csónak tisztán egymás fölé ragasztott papirból készült, olyanformán, hogy az alkotmány csónak-idomu legyen. A csónak fala kilencz czentimeter vastagságu, rendkivüli ellenállási képességgel bir és egészen be van vonva tartós, vizhatlan lakkal. De Vogan franczia ujságirónak ily csónakon tavaly Kolnbe tett utazása keltette fel Södermanban a vágyat arra, hogy papirból csónakot csináltasson és azon nagyobb utazást tegyen. Ruhanemüt csak egy kicsike bőröndben visz magával, de annál jobban megterhelte csónakját élelmiszerekkel s pompás svéd punccsal. Kedvező szélben kicsike vitorlát is használhat. Az utiterv szerint az Odera-csatornán Berlinbe megy s innét a birodalmi főváros megtekintése után a csónakot a Rajnára szállitják, a melyen azután Söderman szolgája kiséretében folytatja utját, hogy közvetlenül láthassa a rajnamenti szépségeket.

— **Egy hajós család végzete.** Egy budapesti hajós család utolsó tagja, a 20 éves Stalberg Alajos matróz fült f. hó 26-án Ujpesten a Dunába. Stalberg a „Szent-István"nevü hajón levén alkalmazva, midőn ez az emlitett napon az ujpesti kikötőben kikötött, Stalberg fürdés végett a Dunába ugrott, de többé nem merült fel. Csak másnap akadtak rá s társainak s a többi helyi hajók személyzetének önkéntes adományaiból rendeztek neki tisztességes temetést. Stalberg atyja kormányos volt s ezelőtt két évvel Bajáu fült a Dunába; nagybátyjai pedig tavaly jutottak ugyane sorsra Budapesten, az egyik a bombateri állomásnál foglalkozása közben, a másik pedig jégvágás alkalmával.

— **A Niagara-zuhatag értékesitése.** A sokat szóbaztetett kérdés, hogy a Niagara-zuhatag óriási ereje mily módon volna értékesithető az ipar javára, közeledik a megoldáshoz. Egy londoni szaklap irja, hogy több amerikai gyáros foglalkozik a tervvel, hogy a zuhatag ereje gépek hajtására kihasználtassék. Az illető gyárak Lockportban állittatnak fel. Lockport mintegy 24 kilométernyire fekszik a Niagarától, a vizet csatorna vezetné el odáig. A zuhatagból nyerhető vizmennyiség az eszközölt számitások szerint mintegy 50 ezer lóerőnek felelne meg. A vizet a gyárak a Niagara zuhatag felső részéből nyernék. A Niagara vidéke két magaslatból áll: a déli magaslat 68—91 méterrel magasabb, mint az északi. Lockporttól nyugatra van egy barlang, az alacsonyabb magaslatról mintegy 4 kilométer távolságra. E barlangig még a legnagyobb ponton is csak 15 méter mélységre kell leásni s ennyire sem mindenütt. A barlang bejáratától a lejtőig mintegy 4 kilométer hosszban 67 méternyi esés van, innen pedig természetes meder kinálkozik a viznek, mely a tengerig terjed. A szakértők állitása szerint Lockportba annyi vizet lehet vezetni, mely mennyiség 300,000 lóerőnek felel meg, a szükséges költségek aránylag csekélyek. A csatorna központja volna az Erietónak és a többi nagy tónak, kezdődnék a Niagaránál és végződnék az Ontario-tóban.

— **Rövid hirek.** **Sándor bolgár fejedelem**, mint a Revue de l'Orient jelenti, a Radetzky-szoborra 500 frtot irt alá, igy akarva leróni kegyeletét a tábornagy iránt, ki 1857. ápr. 5-én őt, Hesseni Sándor herczeg, cs. k. altábornagy második fiát, Veronában a keresztviz alá tartotta. — **Arczképek távirat utján.** Angolországból legutóbb oly találmány hire érkezett, mely a rendőrségnek a gonoszlevők üldözésében nagy segitségére lehet. Sikerült ugyanis a Hughes-szerkezettel raizokat távirni. Igy a gazemberek arczképét, a több körvonalokban felismerhetőleg, ugyanabban az órában az összes rendőrségnek hivatalaival közölni lehet. — **Obolanszki Sergej Dimitrievics** orosz herczeg felléptet a moszkvai dáltársulat előadásán, de illemsértő couplet miatt egy havi börtönre itéltek. — **Uj napernyők.** A franczia tengeri fürdőkben, Dieppe, Trouville és Montreux szállohelyein különös napernyőket használnak mostanában: a nyelük a tadernak kicsiben való utánzása, a tetejük pedig zöld falevelekből van összegubaczolva. — „Hockanton" hollandi használatban levő angol hajót kétszáz khinai kalóz támadta meg az ázsiai tengeren; a hollandi kapitány és első kormányos elestek a küzdelemben; a többi személyzet s a kapitány neje a kalózok kezébe kerültek, kik ötvenezer dollár váltságdijat követeltek érettök; a kalózok üldözésére három hollandi hadihajó indult négyszáz katonával.

Irodalom és müvészet.

† Liszt Ferencz.
1811—1886.

Az egész világé volt, mert azt mondják, hogy „művész hazája a nagy világ", s mi mégis a magunkénak vallottuk, kegyelettel viseltettünk iránta, s ha rövid időre is közöttünk időzött, ünnepeltük. Életének legnagyobb részét a külföldön töltötte, s mi mégis büszkélkedtünk abban, hogy magyar földön született. De ő nem is feledkezett meg szülő házáról. Magyar motivumokat választott nem egy zeneszerzeménye alapjául, s élete utolsó szakában tanári széket vállalt a magyar zeneakadémián és minden télen kétháromhónapot Budapesten töltött.

Negyvenhárom éve, hogy Vörösmarty megénekelte, s a nemzeti lelkesedés diszkarddal tisztelte meg. Tegnap az a lesujtó távirati hir érkezett Bayreuthból, hogy tüdőlobban meghalt. Még alig néhány hete diadalokat aratott Párisban és Londonban, s azután Munkácsy Mihályt látogatta meg belgiumi birtokán. Ez a sok utazás kimeritette gyengült erejét, s betegen tért meg Bayreuthba, hol most a „Parsifal"-előadások előkészületei folynak. Már szombaton jelentette egy távirat, hogy állapota rosszabbra fordult, s szombatról vasárnapra éjjel elköltözött legjobb barátja, Wagner Richard után.

Liszt Ferencz életét jóformán mindenki ismeri, mindazáltal röviden elősoroljuk életének több adatait. 1811-ben született Doborjánon Sopronmegyében, hol atyja Eszterházy herczeg gazdatisztje volt. Már mint gyermek feltünt zongorajátékával, s kilencz éves korában játszott először nyilvánosan. Magyar főurak támogatása lehetővé tette, hogy atyja Bécsbe vigye, hol Czerny oktatta: 18 havi tanulás után már Bécsben is fényes eredménnyel hangversenyezett. Erre atyja Párisba vitte, de itt mint külföldit, Cherubini nem akata fölvenni a conservatoriumba. Liszt tehetsége azonban utat tört magának: játszott az orleansi herczeg előtt s nemsokára az egész főrangu világ kedvencze lett. Ketszer utazott Angliába, hol szintén nagy föltünést keltett s 1827-ben Svájczba tett kirándulást, mig ugyanez évben atyja a boulognei fürdőben meghalt. Ettől fogva szabadabban mozgott s belevegyült a nagy világba. 1831-ben hallotta először Paganinit, a világnak akkor első hegedümüvészét s ez érlelte meg benne azt az erős elhatározást, hogy ő meg a zongora Paganinije legyen. Hogy ezt a czélt el is érte, tudja az egész világ. Egész 1848-ig müvészi körutakat tett s 1843-ban járt Pesten s fogadtatása valóságos nemzeti ünnep volt. 1848-ban telepedett meg Weimarban, mint udvari karmester s ettől fogva barátok és tanitványok nagy serege vette körül.

1859-ben weimari állásáról lemondott, s Rómába ment, hol belépett az egyházrendbe, s ettől fogva az abbé czimet viselte. Néhány évvel utóbb ismét elfogadta a weimari karmesteri állást, s felváltva Weimarban és Rómában élt. Wagner Richarddal kötött barátsága az ő zeneirodalmi tevékenységére is döntő befolyással volt. Wagner zene-irányának ő volt egyik legbuzgóbb apostola.

Nemcsak mint zongoravirtuóz, de mint zeneszerző is első rangu helyet vivott ki magának. Symphoniai zeneköltményei („Tasso", „A hunnok csatája", „Faust", „Orpheus", „Prometheus" stb.), továbbá nagy misije, Erzsébet oratoriuma stb. elterjedett az egész müvelt világon. Az Erzsébet-oratoriumot dirigálta legutóbb Párisban is.

A telet még nálunk töltötte Budapesten a zeneakademia sugáruti palotájában, hol fényes lakása volt, melyet magyar hölgyek rendeztek be neki néhány evvel ezelőtt. Ide külföldi tanitványai közül is mindig többen eljöttek utána, hogy tanulmányaikat folytassák. Mukiseinek nagyobb része itthon van sugáruti lakásán.

Arczképén néhány hónapja Munkácsy dolgozik, kivel Liszt két évvel ezelőtt barátságot kötött. Reméljük, hogy a legnagyobb magyar zeneművésznek a legnagyobb magyar festőművész által készitett arczképe a nemzeti muzeum vagy a történelmi arczképcsarnok disze lesz.

Hogy emléke minden időkre fennmaradjon, arról gondoskodott ő maga.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A szélhámos takarékpénztár** ellen inditott pör tárgyalása mely kilencz napig tartott, **Zágrábban** julius 30-án ért véget és mind a két vádlott vétkesnek mondatott ki a vétkes bukás vétségében. Wiener tiz havi, Sexl pedig négy havi szigoru fogságra itéltetett, mindkettő egyetemleg a költségek és fogolytartás fizetésében is elmarasztaltatván. Az indokolásban ei van mondva, hogy Wiener, mint a lipik—pakráczi takarékpénztár és kereskedelmi bank igazgatója, Sexl pedig mint helyettese és felügyelő bizottsági tag oly hanyagul és könnyelműen vitték az intézet ügyeit, hogy az nem képes hitelezőit kielégiteni. Wiener és Sexl még akkor se kertek esődöt az intézet ellen, mikor a passivák már rég tulhaladták a activákat; sőt még mindig váltókat számitoltak le. A károsultak polgári pörre utasittattak. Az elitéltek felebbeztek.

— **Börtönből a sirba.** — B.-Gyulán Heumann Gyula, nagyvársdi illetőségü rab, ki négy évvel ezelőtt a gyulai vásáron egy idegennek pénztárczáját — melyben két ökör ára volt — lopta el s ezért 5 évi börtönre lett etitelve, meghalt. A reá szabott büntetést nem tölthette ki, mert a halál megszabaditotta e héten kinjaitól. Folytonos betegeskedése miatt, nem lehetett nagyobb fegyházba szállitani s ezen betegségét sulyossá tette még azon körülmény is, hogy mintegy két év előtt megugrott a fogházból, de futásközben lába elförött. Csakhamar sikerült őt elcsipni, de a lábtörés is kinozta halála napjáig.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Fürdés után jól érezzük magunkat. — A jólérzés egészség jele s biztositéka.

Az ó-kori népeknek a fürdést a törvény parancsolta, napjainkban: a mult veszteséggel kárpótolva járó tisztaság iránti érzékünk és egészségünk követeli.

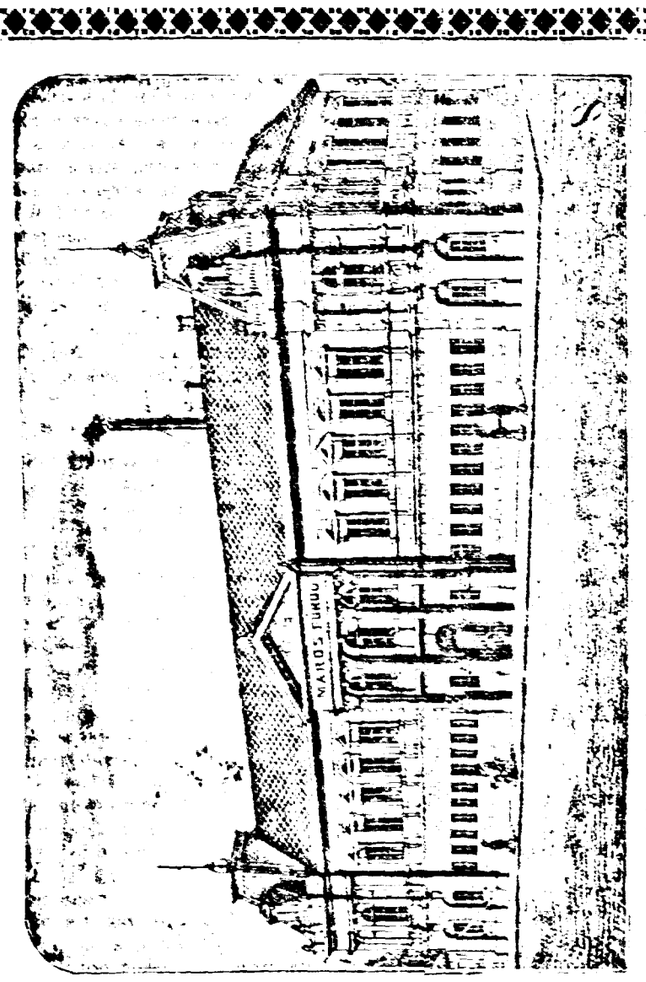

Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemetesebb neme mely testünket felüdíti, zsibbadásunk indulót ütegenket napi munkánk teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes forgását elősegíti s lelkünk kedélyvilágunk vidámságát kedves hangulatban tartja: a hétköznapi legalkalmasabb egyszerű **„fürdés."**

A fürdés kiválóbb a gőzfürdőssel járó dörzsölés (Frottirung) következtében a testünk felhőre lehullik, a bőr likacsai kitisztulnak s igy lehetővé tétetik, hogy testünk, a belsőre kifejlődő s egészségünkre káros hatású nedvektől megszabadittassék; ezáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy azon óhajunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk,

SIMAY ISTVÁN

A MAROS GŐZFÜRDŐ

tulajdonosa

a fürdési dijakat oly mértékben állapitotta meg, hogy azt mindenki használhatja

GŐZFÜRDŐ.

Egy szemely-jegy . . . 70 kr
10 db bérlet . . 6 frt — kr.
Egy diák- és katona-jegy 40 kr.
Egy gyermek jegy . . 30 kr.

MELEG FÜRDŐ.
(uszoda és zuhany használattal)

Egy szemely-jegy . . . 60 kr.
10 db. bérlet-jegy . 4 frt 50 kr.

USZODA.

Egy szemely-jegy . . 30 kr.
10 db bérlet-jegy . 2 frt 50 kr.
Egy diák és katona-jegy 25 kr
10 db. bérlet-jegy 2 frt — kr.
Egy gyermek jegy . . 20 kr.
10 db. bérlet-jegy . 1 frt 50 kr.
Az uszoda télen is használtatván, a helyiség fűtve, a viz pedig 22 fokra melegitve van.
Uszoda tanitás . . . frt — kr.

VIZGYÓGY-FÜRDŐ.
(a test elborzolva.)

dörzsölés, masszirozás, uszoda, zuhanyok és a tornaeszközök használatával egyaránt

Egy szemely-jegy . . 60 kr
30 db. bérlet-jegy 13 frt 50 kr.

VILLANY-FÜRDŐK.

Egy szemely-jegy ruha nélkül 1 frt
10 db. bérlet-jegy . . 9 frt

VAS- és MÓOR-FÜRDŐ.
Egy kettős szoba, kettős márvanykáddal, ruha és só nélkül:

Egy személyjegy ruha nélkül 1 frt
10 db bérlet-jegy . 9 frt 50 kr.

MELEG KÁDFÜRDŐK.
zuhanyanyal.

Egy I. oszt. márvány csőnélküli kádfürdő 3—4 személyre . 80 kr.
10 db bérlet-jegy . 7 frt 50 kr.
Egy I-ső oszt. márvány-kádfürdő anyával 2 gyermek részére 60 kr.
10 db. bérlet-jegy . 5 frt 50 kr.
Egy I-ső oszt. márvány-kádfürdő 1 vagy 2 személy részére 40 kr.
10 db bérlet-jegy . 3 frt 50 kr.

Nyári hideg KÁDFÜRDŐ
zuhanyanyal.

Egy I-ső oszt. hideg kádfürdő 3—4 személyre . . 50 kr.
10 db. bérlet-jegy . 4 frt 50 kr.
Egy I. oszt kisebb hideg kádfürdő 1—2 szem. részére 25 kr.
10 db. bérlet-jegy . 2 frt — kr.
A kádfürdőkön kívül mindenfürdő ruhával ellátandó.

Külön ruha dijak:
Egy törülköző 8 kr., egy lepedő 7 kr., egy fehér fürdő ruha 7 kr

Pénztárnyitás
nyáron reggeli 6 órakor:
télen reggeli 6 órakor.

Egészséges ember jól érzi magát. — Kellemetlen érzés kezdődő betegség jele.

44—26,52

A várakban hideg tükrök és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak.

Szabó Mátyás ivóvíz

elhalásra is havi bérlet nyittatik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Pl. paszrak gőzzel való tisztitása igen jutányos áron elvállaltatnak.

„Egészség, ékesség," — „Tisztaság = boldogság."

Nyomatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet" Aradon.